

[Justitsministeren.]

besvarelse af Augo Lynges spørgsmål, som de — formentlig efter ministerens anmodning — har udfærdiget, kan erklæringen da heller ikke siges at være benyttet „med varsomhed“. De udtryk i udkastet, der skulle vise, at det ikke var en spontan erklæring fra kaptajnerne, jfr. foran p. 21-22, vil næppe af nogen, der læser udkastet, blive forstået på denne måde.

Udvalget finder imidlertid også, at det ville have været naturligt, om minister Kjærboel, da han modtog erklæringen af 11. marts 1957 og blev gjort bekendt med, at der havde været vanskeligheder ved dens tilvejebringelse, havde anmodet om en nærmere redegørelse for disse vanskeligheder. Ministeren har på dette tidspunkt kendt folketingsmand Augo Lynges motivering af spørgsmålet og dermed den alvor, hvormed dette rejstes, herunder Lynges henvisning til, at Grønlandsnavigatørerne efter hans opfattelse for størsteparten var modstandere af vintersejlad. Minister Kjærboel kendte endvidere kaptajn Møllers udtalelse til Politiken for den 4. marts og var således opmærksom på det standpunkt, som Møller få dage tidligere havde indtaget til vinterbesejlingen.

Udvalget må mene, at det er disse undladelser, der har ført til, at erklæringen af 11. marts 1957 ved besvarelsen af Augo Lynges spørgsmål i folketinget er blevet fremført med større vægt, end dens tilblivelseshistorie efter udvalgets opfattelse kunne berettige til.“

Justitsministeriet sendte beretningen til rigsadvokaten til gennemsyn og eventuel udtalelse, og rigsadvokaten erklærede derefter, at beretningen ikke gav anledning til at indlede strafferetlig undersøgelse mod nogen.

Efter at der i slutningen af oktober meldte sig nogle nye vidner, anmodede justitsministeriet den 28. oktober 1959 udvalget om at foretage de yderligere undersøgelser, som udvalget måtte finde fornødent samt

„fremkomme med en udtalelse om, hvorvidt det herefter tilvejebragte materiale giver anledning til ændringer i udvalgets udtalelser i den til justitsministeriet i juli måned 1959 afgivne beretning“.

Undersøgelsesudvalgets tillægsberetning blev offentliggjort i begyndelsen af denne måned.

Udvalget erklærer side 8 i denne tillægsberetning:

„Efter det aaledes foreliggende findes de af Ibsen, fru Michelsen og Magnus Jensen afgivne forklaringer at afgive et væsentligt indicium for, at minister Kjærboel mandag morgen er blevet gjort bekendt med i hvert fald hovedindholdet af erklæringen af 8. marts 1957 og har fundet dette utilfredsstillende.

Som i beretningen udtalt finder udvalget ikke grund til at betvivle, at fhv. minister Kjærboels udtalelser i Politiken for den 5. februar 1959 og i den af ham den 15. februar 1959 udsendte erklæring om, at han ikke kendte erklæringen af 8. marts 1957, er afgivet efter hans bedste overbevisning. Efter at Kjærboel havde modtaget den af alle skibsførerne underskrevne erklæring af 11. marts 1957, har han imidlertid næppe, jfr. herved hans udtalelser bilag 21, side 65, tillagt de nu overvundne vanskeligheder ved erklæringens fremskaffelse betydning, og det er da tænkeligt, at det forud passerede, herunder hvad der måtte være meddelt ham under telefonsamtalen mandag morgen den 11. marts, senere kan være gledet ganske ud af hans erindring. Udvalget må dog fortsat mene, at der heller ikke kan ses bort fra den mulighed, at Kjærboel som følge af misforståelser indløbet under telefonsamtalen den 11. marts 1957 kan have forstået Christiansen således, at man med hensyn til erklæringen endnu befandt sig på forhandlingsstadiet.“

Også tillægsberetningen har været sendt til rigsadvokaten til udtalelse. Rigsadvokaten har erklæret, at han, hvis han havde været kompetent til at træffe afgørelsen, ville have sluttet sagen uden tiltale.

Det er på dette grundlag, det høje ting nu skal træffe afgørelsen om, hvorvidt der skal rejses rigsretstiltale mod fhv. minister Kjærboel.

Ved det fremsatte forslag til folketingsbeslutning har venstre og det konservative folkeparti foreslået, at der rejses sådan tiltale. Ordføreren for forslagsstillerne, det ærede medlem hr. Ninn-Hansen, har i tilslutning til forslagets fremsættelse i tinget